

D ů v o d y:

Soud odvolací posoudil věc po stránce právní úplně bezvadně a dovolatel se poukazuje na správné odůvodnění napadeného rozsudku, jež nebylo vyvráceno vývody dovolání. Podle §u 166 obč. zák. má nemanželské dítě právo žádati na svých rodičích, by je přiměřeně svému jmění vyživovali, vychovali a zaopatřili. K výživě jest zavázán především otec. Výše výživného byla ovšem svého času stanovena rozsudkem krajského soudu v Tuzle ze dne 29. listopadu 1911 částkou 20 K měsíčně. Avšak ustanovení výše výživného rozumí se vždy cum clausula rebus sic stantibus (rozhodnutí sb. n. s. čís. 291). Změnily-li se valutární poměry napotom tak, že se přisouzená částka rovná sotva jednomu halíři našemu, pozbyl zmíněný rozsudek veškerého praktického významu a dlužno přisvědčiti soudu odvolacímu, že žalovaný nedostál své zákonité povinnosti, když platil pouze takové výživné, jaké uvedeným rozsudkem bylo k placení určeno, tudíž takřka nic. Z toho zajisté nemanželské dítě nemohlo býti živeno. Učinila-li tudíž žalobkyně potřebný náklad na výživu dítěte s úmyslem, že náhradu bude na žalovaném požadovati, což soudy nižších stolic mají za zjištěno, jest žaloba, již se žalobkyně domáhá náhrady tohoto nákladu dle §u 1042 obč. zák., opodstatněna. Okolnost, že dřívější poručník dítěte nezakročil o zvýšení výživného, nemůže býti náhradnímu nároku žalobkyně nijak na újmu. Žalobkyně sama byla ustanovena za poručnici dítěte teprve dne 14. května 1924, a ihned navrhla, by poručenský soud měl žalovaného k tomu, by platil zvýšené výživné.

Čís. 6604.

Zákon ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n., kterým se sousední obce a osady slučují s Prahou.

Nárok zřízence elektrárny města Smíchova na dodávání světelné energie a otopu nespadá pod všeobecnou úpravu požitků ve smyslu §u 3, druhý odstavec, zák.

Třetí odstavec §u 3 zák. předpokládá také všeobecnou úpravu, při které byly pro některého ze zaměstnanců stanoveny služební požitky zvláštní, od jednotného pravidla se odchyloující, vyšší měrou.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1926, Rv I 1174/26.)

Žalobce byl zřízencem městské elektrárny na Smíchově a měl nárok na bezplatné dodávání světelné energie a otopu. Po sloučení Smíchova s hlavním městem Prahou zastavila obec hlavního města Prahy žalobci koncem roku 1922 požitky světelné energie a otopu, takže žalobce byl nucen je hraditi nadále ze svého. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se na obci hlavního města Prahy náhrady nákladů na svítivo a otop v roce 1923 a 1924, opíraje se o § 3 (2) zákona ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Obec Smíchov sloučena s hlavním městem Prahou v jednu obec

»hlavní město Prahu« zákonem ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n. Dle § 3 téhož zákona přejímá hlavní město Praha do svých služeb všechny právoplatně jmenované úředníky a zřizence spojených obcí se všemi nabytými právy a nároky, pokud nepřevyšují míru práv a nároků úředníků a zřizenců stejné nebo rovnocenné kategorie, kteří v den sloučení budou ustanoveni ve službách hlavního města Prahy. Pokud však úředníkům a zřizencům připojených obcí byly do dne 30. června 1919 všeobecnou úpravou již přiznány právoplatně požitky vyšší, budou mít na ně i na dále nárok do té doby, než bude provedena nová všeobecná celková úprava platů a požitků všech úředníků a zřizenců spojené obce pražské. Liší tedy zákon dvě skupiny zaměstnanců, jež hlavní město Praha přejímá, totiž skupinu, jejíž práva a nároky nepřevyšují práva a nároky vlastních zaměstnanců Prahy v den sloučení, a skupinu zaměstnanců, jichž práva a nároky převyšují práva a nároky vlastních zaměstnanců Prahy v den sloučení. V souzeném pádě jde o převzatého zaměstnance, jehož práva a nároky převyšovaly v době sloučení práva a nároky zaměstnanců pražských, poněvadž tito nárok na otop a světlo neměli. I jest řešiti předem otázku, byl-li žalobce před sloučením Smíchova s Prahou jmenován právoplatně zřizencem obce Smíchova, dále, byl-li nárok, jehož se žalobce domáhá, tomuto přiznán všeobecnou úpravou před 30. červnem 1919, a konečně otázku, provedla-li Praha všeobecnou celkovou úpravu platů a požitků všech úředníků a zřizenců spojené obce pražské. Pokud se týče prvé otázky prokazuje dekret ze dne 13. června 1907, jehož pravost nepopřena, jmenování žalobce definitivním zřizencem města Smíchova a jest ho považovati za právoplatně jmenovaného zřizence. Pokud se týče druhé otázky, zda totiž přiznán žalobci zažalovaný nárok všeobecnou úpravou před 30. červnem 1919, jest rozuměti všeobecnou úpravou úpravu, která určuje platy a požitky všech zaměstnanců podle jednotného měřítko. Za takovou všeobecnou úpravu platů a požitků zaměstnanců obce Smíchova považuje soud služební pragmatiku ze dne 21. února 1907, která také ve schůzi obecního výboru dne 21. února 1907 byla přijata. Díl VI. A 3 čl. 48 téže služební pragmatiky praví, že služné obecních zřizenců stanoví se v každém jednotlivém případě dle osobní kvalifikace toho kterého zřizence, dále, že mimo služné náleží trvale ustanoveným zřizencům buď byt naturální, nebo příbytečné, čl. 49 pragmatiky vyměřuje služné podle 5 stupnic a stanoví, že sluhům a strážníkům náleží mimo to služební oděv. »Otop a světlo« pragmatika jako služební požitky neuvádí a, uvádí-li tabulka o požitcích žalobce z téhož dne 21. února 1907 jako požitky u žalobce krom naturálního bytu též »otop a světlo«, nelze považovati požitky »otop a světlo« za požitky přiznané všeobecnou úpravou, nýbrž individuálně žalobci ještě přidané. Že »otop a světlo« nejsou požitky na základě všeobecné úpravy, nýbrž požitky jen individuálně jen jednotlivci dané, dokazuje tabulka o požitcích Václava K-a, rovněž strojníka, z téhož dne 21. února 1907, který dostává jako jiné požitky mimo naturálních pouze »palivo«. To dokazuje také přepis ředitele elektrárny smíchovské ze dne 18. listopadu 1920, v němž týž referuje o žádosti žalobce ohledně snížené výměry uhlí na 26 q z původních 60 q v roce 1919 a podotýká, že právem spravedlnosti

mělo by se dostati i druhým dvěma topičům výměrku uhlí, který připsal nestal se vůbec předmětem jednání, čehož by jistě nebylo, kdyby se jednalo o nárok ze všeobecné úpravy. Poněvadž tedy žalobce nenabyl žalobního nároku na základě všeobecné úpravy, nemá naň nárok jako převzatý zaměstnanec spojené obce a jest zamítnutí žaloby již z tohoto důvodu odůvodněno. Dodati jest, že později schůze obecního výboru ze dne 13. března 1914, 17. prosince 1915 a 30. prosince 1918, zabývající se doplňky pragmatiky ze dne 21. února 1907 neobsahují rozšíření pragmatiky na úpravu požitků otopu a světla obecním zřízencům, sluhům a strážníkům. Dále jest uvést: žalobce žádá zaplacení 140 Kč, jež prý vynaložil na zaplacení energie světelné za rok 1923 a 1924. Výpis účtu elektrických podniků hl. města Prahy ze dne 31. března 1925, jehož pravost nepopřena, však prokazuje, že žalobce v roce 1923 spotřeboval světelné energie za Kč 145.67, na což zaplatil pouze Kč 13.69, zbytek zůstav dlužen, za rok 1924 že spotřeboval světelné energie za Kč 263.87 a že na to nezaplatil ničeho, nevydal tedy na světelnou energii za rok 1923 a 1924 140 Kč, jichž náhradu žádá. Tvrzení žalované, že všeobecnou celkovou úpravu platů a požitků úředníků a zřízenců spojené obce pražské již provedla s účinností od 1. ledna 1923, takže žalobce nemá nároku na zažalované požitky za rok 1924, vyvráceno jest rozsudkem nejvyššího správního soudu ze dne 23. června 1925, č. j. 12.453/25, který praví, že úpravu požitkovou ze dne 5. února 1923, čís. 856 s platností od 1. ledna 1923 nelze pokládati za všeobecnou celkovou úpravu ve smyslu Šu 3 (2) zák. ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n. Pokud se týče pasivní legitimace jest žalobce zaměstnancem elektrických podniků a vlastníkem jich jest žalovaná; koná-li službu přímo u obce či v podniku obecním jest lhostejným. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil, schváliv důvody soudu první stolice.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle Šu 3 (2) zákona ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n., o němž žalobce (dovolatel) opírá žalobní nárok na doplacení služebních požitků, zajištěn byl úředníkům a zřízencům obcí ku hlavnímu městu Praze v jednu obec připojených nadále nárok na ony vyšší služební požitky, pokud jim byly do dne 30. června 1919 všeobecnou úpravou již pravoplatně přiznány na tak dlouho, dokud nebude provedena nová všeobecná celková úprava platů a požitků úředníků a zřízenců sjednocené obce pražské. V třetím odstavci téhož Šu se dále praví, že se nárok t e n neuznává tam, kde jde o úpravu platů a požitků jednotlivým zaměstnancům rázu mimořádného, neodpovídající způsobilosti a skutečné služební době zaměstnancově. Podmínkou nároku je tedy, že musilo jíti o v š e o b e c n o u úpravu požitků, tedy úpravu provedenou pro všechny zaměstnance dle jednotných pravidel a hledisek, avšak ani z takové všeobecné úpravy neuznávají se ony vyšší požitky, které se vztahují na jednotlivé zaměstnance a jsou mimořádného rázu, takže nemají odůvodnění ve způsobilosti a služební době dotyčného zaměstnance. Oba

nižší soudy zamítly žalobní návrh, dospěvše k závěru, že požitky, jichž doplacení se žalobce tímto sporem domáhá (svítivo a otop), nebyly mu přiznány úpravou všeobecnou, a Nejvyšší soud nemůže než sdíleti tento právní názor nižších soudů. K vývodům dovolání bylo by především poukázati na správné odůvodnění rozsudku prvního soudu, jež převzato bylo i soudem odvolacím a v němž jest podle předložených listin a provedených důkazů případně doličeno, že požitky, o něž ve sporu jde, nelze uznati za pravidelné požitky, jež byly žalobci zajištěny všeobecnou úpravou. Správně poukazují nižší soudy na služební pragmatiku usnesenou ve schůzi obecního výboru města Smíchova ze dne 21. února 1907 a k tomu, že v pravidlech vytčených touto služební pragmatikou pro výměru služného pro obecní zaměstnance uvádí se pro trvale ustanovené zřízení kromě služného jakožto další jeho součástka jen buď byt naturální nebo příbytečné, že však otop a světlo v pragmatice jakožto pravidelné a pevné služební požitky uvedeny nejsou. Správně poukazují rozsudky nižších stolic k tomu, že, obsahuje-li tabulka o požitcích žalobcových na základě této služební pragmatiky sestavená kromě naturálního bytu též otop a světlo, dlužno v tom spatřovati pouze požitek žalobci individuálně přidáný, nikoli však pravidelný služební požitek touto úpravou mu zajištěný, čemuž nasvědčuje dále v rozsudcích nižších soudů zdůrazněná skutečnost, že druhému strojníku Václavu K-ovi dle tabulky o jeho služebních požitcích patřilo pouze palivo, což, jakož i přípis ředitele elektrárny ze dne 18. listopadu 1920 svědčí zřejmě pro to, že uplatňované požitky nebyly přiznány všem zřízencům této kategorie jednotně, jednak též, že to nebyly požitky stálé a pevné. Teprve až v oprávném řízení hledí žalobce odůvodniti nárok na tyto vyšší požitky (palivo a svítivo) z důvodu své kvalifikace, tedy patrně z §u 3 (3) slučovacího zákona. Odvolací soud shledává v tomto dále uplatňovaném důvodu nepřípustnou novotu, proti čemuž žalobce v dovolání brojí, uváděje, že k uplatnění tohoto právního důvodu byl oprávněn již z doslovu zákona a že odvolací soud naopak sám od sebe měl oprávněnost jeho žalobního nároku zkoumati i s tohoto hlediska. Lze ponechat stranou, zda stanovisko odvolacího soudu uznati lze správným, avšak, i když se žalobní nárok zkoumá s tohoto dalšího hlediska, není tím pro věc žalobcovu nic získáno. Dotyčný odstavec má na mysli, jak již shora podotčeno, také všeobecnou úpravu, při které však pro některého ze zaměstnanců byly stanoveny služební požitky zvláštní od jednotného pravidla se odchyloující vyšší měrou, tedy požitky rázu mimořádného. Takové vyšší požitky dle zákona slučovacího měly býti uznány a zaměstnanci ponechány jen, když byly odůvodněny patrně ve zvláštní vyšší kvalifikaci a služební době zaměstnancově. Ani služební pragmatika města Smíchova z roku 1907 ani dekrety žalobcovy z pozdější doby neobsahují však ničeho, co by poukazovalo na to, že žalobci byl onen přídavek (otop a svítivo) přiznán jako požitek stálý a pravidelný podle všeobecné úpravy právě jen se zvláštním zřetelem na jeho kvalifikaci nebo služební dobu. Ostatně dovolatel sám podle obsahu dovolání hájí názor, že onen požitek přiznán mu byl úpravou rázu řádného a nikoliv

cestou mimořádnou, čímž tedy odpadá i tento předpoklad §u 3 (3) cit. sluč. zák. pro uznání oprávněnosti tohoto nároku.

Čís. 6605.

Pozemková reforma.

Výpověď Státního pozemkového úřadu hospodařící osobě z pozemků, ponechaných jí do prozatímního pachtu podle §u 63 příd'. zák., účinkuje pouze mezi hospodařící osobou a Státním pozemkovým úřadem. Vlastník pozemku nemůže z výpovědi té vůči hospodařící osobě dovozovati žádná práva.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1926, Rv I 1265/26.)

Žalobci měli od žalované podle §u 63 přidělového zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 81 sb. z. a n. v pachtu louku až do roku 1927. Dne 26. června 1924 byla dána Státním pozemkovým úřadem výpověď ze zabraného majetku všem osobám hospodařícím na nemovitostech žalované. Ježto žalovaná dala potom odstraniti kolíky na spachtované louce, označující díly žalobců, a dala posekati, usušiti a odvéztí seno z louky, domáhali se žalobci žalobou, o niž tu jde, by žalovaná byla uznána povinnou uznati, že žalobcům přísluší pachtovní právo ohledně louky do roku 1927 a že žalovaná jest povinna nerušiti žalobce v užívání této louky po tuto dobu, obnoviti vykolikování jejich dílů a zaplatiti náhradu za sklizené seno. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Podle výpovědi Státního pozemkového úřadu ze zabraného majetku (podle §u 20 zákona ze dne 13. července 1922, čís. 220 sb. z. a n.) měl, když výpověď nabyla právní moci, a uplynula doba výpovědní, provésti okresní soud místně příslušný k návrhu Státního pozemkového úřadu vyklizení a odevzdání vypovězených nemovitostí a předání jich do držby Státního pozemkového úřadu neb osoby, tímto úřadem označené, podle předpisů exekučního řádu. Tohoto vyklizení a odevzdání pachtovaných nemovitostí dosud Státní pozemkový úřad u příslušného soudu nenavrhl a louku žalujícími pachtovanou do své držby neb jiné osoby předati nedal. Následkem toho trvá na dále pachtovní právo žalující strany až do ukončení pachtovního období, t. j. do roku 1927, pak-li ovšem do této doby Státní pozemkový úřad způsobem shora uvedeným pachtované nemovitosti nedá vykliditi a odevzdati, neboť na poměru mezi vlastníci pozemků a pachtýři, jenž byl založen smlouvou pachtovní, výpověď Státního pozemkového úřadu nic nemohla změnit. Není tudíž rozhodno, jakým způsobem ten který žalobce pachtovaný pozemek obdělával, a byly důkazy o tom žalobci vedené zamítnuty. Pachtovní smlouva o prozatímním pachtu žalobců ve smyslu §u 63 příd'. zák. uzavřena byla mezi žalobci a stranou žalovanou. Podle §u 5 zákona čís. 215/1919 nabývá stát zábořem dle §u 1 cit. zák. pouze práva, zabraný majetek přejímati a přidělovati; nepozbývá tedy vlastník zabra-